

KAUNO KURČIŪJŲ IR NEPRIGIRDINČIŪJŲ UGDYMO CENTRAS

PATVIRTINTA

Kauno kurčiųjų ir neprigirdinčiųjų
ugdymo centro direktoriaus

2018 m. birželio 25 d. įsakymu Nr.V1-115

PEDAGOGŲ ETIKOS KODEKSAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Kauno kurčiųjų ir neprigirdinčiųjų ugdymo centro (toliau - Centras) pedagogų etikos kodekse (toliau - Kodeksas) nustatomi pagrindiniai pedagoginių darbuotojų (toliau – pedagogai) profesinės etikos reikalavimai ir įsipareigojimai siekti etiško ir profesionalaus elgesio su mokiniais, jų tėvais (globėjais, rūpintojais) ir kitais šeimos nariais, kolegomis ir bendruomene.

2. Kodeksas papildo pedagogų teisių, pareigų, atsakomybės nuostatas, kurios yra reglamentuotos LR Švietimo įstatyme, Pedagogų etikos kodekse, patvirtintame Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro įsakymu, Centro nuostatuose, darbo tvarkos taisyklėse ir kituose norminiuose teisės aktuose.

II SKYRIUS PEDAGOGŲ ELGESIO IR VEIKLOS PRINCIPAI

3. Pedagogai savo veikloje vadovaujasi šiais pagrindiniais elgesio ir veiklos principais:

- 3.1. pagarbos;
- 3.2. teisingumo;
- 3.3. žmogaus teisių pripažinimo;
- 3.4. atsakomybės;
- 3.5. sąžiningumo;
- 3.6. atidos ir solidarumo.

4. Pagarbos principas. Vadovaudamasis šiuo principu pedagogas pripažįsta, kad bendravimas su mokiniais, jų tėvais (globėjais, rūpintojais), kitais šeimos ir Centro bendruomenės nariais grindžiamas asmens orumo ir nelygstamos vertės pripažinimu bei pasitikėjimu, taip kuriant saugią, atvirą, savivertę ir kūrybiškumą skatinančią atmosferą.

5. Teisingumo principas. Vadovaudamasis šiuo principu pedagogas pripažįsta mokinių ugdymosi poreikių įvairovę, atsižvelgia į kiekvieno mokinio socialinės, kultūrinės aplinkos ypatumus ir yra nešališkas vertindamas kiekvieno mokinio pasiekimus ir pažangą, ugdymosi poreikius, mokinių ar jų grupių dalyvavimą bendruomenės gyvenime, sprenddamas konfliktus.

6. Žmogaus teisių pripažinimo principas. Vadovaudamasis šiuo principu pedagogas nepažeidžia mokinio teisių ir teisėtų interesų, vadovaujasi lygiateisiškumo ir nediskriminavimo nuostatomis ir siekia, kad socialiniai, rasiniai, kalbiniai, religiniai arba kiti veiksniai nedarytų įtakos jo elgesiui profesinėje veikloje.

7. Atsakomybės principas. Vadovaudamasis atsakomybės principu pedagogas veikia kaip profesionalas, nuolat tobulina savo profesines kompetencijas, reikalingas siekiant kokybiškai atlikti pedagoginį darbą – ugdyti remiantis kiekvieno mokinio gebėjimais, ugdymosi poreikiais ir polinkiais.

8. Sąžiningumo principas. Vadovaudamasis sąžiningumo principu pedagogas teikia teisingą

informaciją apie savo patirtį, profesinę padėtį ir kompetenciją, savo profesinėje veikloje sąžiningai naudoja išteklius, vadovaujasi centro darbo tvarkos taisyklėmis, nepiktinaudžia nei savo padėtimi, nei mokinio (mokinių) pasitikėjimu, jų nenaudoja asmeninės naudos tikslais.

9. Atidos ir solidarumo principas. Vadovaudamasis atidos ir solidarumo principu, žmogiško solidarumo nuostatomis pedagogas bendrauja su mokiniais, jų tėvais (globėjais, rūpintojais), kitais mokinio šeimos nariais, kolegomis ir bendruomene siekdamas geros mokinių savijautos, savo empatija ir veiksmais įrodydamas suprantąs mokinio (mokinių) emocinę būseną.

III SKYRIUS

ETIKOS REIKALAVIMAI CENTRO PEDAGOGAMS

10. Palaikyti Centro siekius, garbingai atstovauti Centro vidaus ir išorės gyvenime, tinkamai reprezentuoti jo vardą Lietuvoje ir užsienyje.

11. Objektiviai vertinti kitų darbus ir pastangas, atskleidžiant nepanaudotas galimybes, kolegiškai patariant ir padedant vieni kitiems.

12. Laiku, atidžiai ir profesionaliai atlikti savo darbinės funkcijas.

13. Siekti aukštesnės kompetencijos pedagoginiame darbe, domėtis savo dalyko, surdopedagogikos naujovėmis.

14. Nuolat tobulinti gestų kalbą, bendrauti su kurčiaisiais jų gimtąja, gestų kalba.

15. Puoselėti pagarbius savitarpio santykius su kiekvienu bendruomenės nariu.

16. Pagarbiai elgtis su visais žmonėmis, atsižvelgiant į kultūrinius ir lyties skirtumus, nepažeisti mokinių orumo, jų demokratiškos ir asmens laisvės teisių, niekada ir joku būdu nediskriminuoti kolegų arba mokinių dėl jų lyties, tautybės, rasės, religijos, įsitikinimų ar negalių.

17. Vadovautis tik dalykišku darbo vertinimu bei profesinėmis asmens savybėmis, kai kolegai suteikiamas pedagoginis vardas, apdovanojimas ir kt.

18. Pripažinti, kad labai svarbūs pedagogų bendravimo kultūros principai yra tiesos sakymas ir gynimas, viešumas, draugiškumas ir geranoriškumas.

19. Atsiradus tarpusavio santykiuose konfliktinėms situacijoms, elgtis tolerantiškai, atvirai, objektyviai ir savikritiškai. Išklausti visų pusių argumentus ir ieškoti objektyviausio sprendimo.

20. Remti ir plėtoti mokinių laisves ir teises.

21. Skatinti kolegišką keitimąsi kūrybinėmis idėjomis, gerą darbo patirtimi, plėtoti tarpinstitucinius, tarptautinius ryšius.

22. Be baimės, tačiau korektiškai ir geranoriškai kelti į viešumą esamas negeroves.

23. Prisiimti dalį atsakomybės už sklandų Centro darbą, savo veikloje vadovautis bendruomenės viešaisiais interesais, vengti viešųjų ir privačių interesų konflikto.

24. Gerbti ir aktyviai prisidėti, puoselėjant esamas ir kuriant naujas bendruomenės tradicijas.

25. Susipažinti su Kodekso priede surašytais Priesakais pedagogui, dirbančiam susutrikusios klausos vaikais ir siekti juos įgyvendinti kasdieninėje savo pedagoginėje veikloje.

26. Kontroliuoti ir slopinti neigiamas emocijas, nedemonstruoti jų viešai.

27. Nešiurkščiai, neįžeidžiančiai, bet reikliai reikšti nepakantumą mokinių nesąžiningumui, elgesio taisyklių pažeidimo faktams.

28. Tiesioginių ar netiesioginių dovanų, paslaugų, tiesiogiai nesusijusių su ugdymo procesu, reikalavimas arba priėmimas iš mokinių tėvų, vertinamas kaip neetiškas poelgis.

29. Neleistina:

29.1. grasinti panaudoti fizinę jėgą ir naudoti fizinę jėgą prieš mokinį;

29.2. primygtinai reikalauti asmeninio pobūdžio informacijos iš mokinių grupių diskusijų metu, juo labiau sieti tokio pobūdžio informacijos pateikimą su žinių įvertinimu;

29.3. atskleisti konfidencialią informaciją apie mokinius tretiesiems asmenims, aptarinėti tai su kitais darbuotojais nesant specialaus pagrindo (teisinio pagrindo, naudos mokiniui arba numatomos žalos kitiems);

29.4. naudoti asmeninio pobūdžio informacijos apie mokinį ir jo šeimą be tėvų (globėjų, rūpintojų) sutikimo.

IV SKYRIUS ETIKOS REIKALAVIMAI BENDRAUJANT SU KURČIUOJU

30. Neleistina bendraujant su kurčiuoju (ar matant kurčiajam):

30.1. girdintiesiems kalbantis tarpusavyje nekreipti dėmesio į šalia esantį kurčiąjį, nepaaiškinti jam pokalbio esmės arba užsidengti lūpas;

30.2. norint ką nors pasakyti, nutraukti kurčiojo pokalbį arba kitaip nepagarbiai atkreipti jo dėmesį (griebti už rankų, trepsėti koja ir pan.).

31. Rekomenduojama bendraujant su kurčiuoju:

31.1. prieš pradėdant pokalbį, atkreipti pašnekovo dėmesį (pašaukti vardu, paliesti petį);

31.2. pokalbio metu nenuleisti galvos, akių, nelinguoti galvos pagal žodžių taktą, nieko nelaikyti burnoje (nerūkyti, nekramtyti gumos ir pan.), neužsidengti burnos knyga, nosine ar ranka, nevaikščioti;

31.3. kalbėti lėtai, aiškiai, bet natūraliai, kaip kalbama su visais, nešaukti, nekalbėti šnabždesiu, neskiemenuoti ir netęsti žodžių, kalbant nevartoti nereikalingų žodelių (na, žinai, reiškia, vadinasi ir kt.);

31.4. pasisveikinant – šypsotis, išlaikyti akių kontaktą;

31.5. jei kurčiasis kalba balsu, žiūrėti į jį;

31.6. trumpai pranešti kurčiajam apie ką vyksta pokalbis tarp girdinčiųjų;

31.7. jei kurčiasis bendrauja su girdinčiuoju, nekalbinti girdinčiojo;

31.8. bendraujant su kurčiuoju, vengti šviesos šaltinio jums už nugaros.

32. Svarbu žinoti:

32.1. jei norime pasakyti asmeniškai informaciją kurčiajam, reikia išeiti į kitą patalpą, kad kiti kurtieji nematytų;

32.2. jei einate kartu su kurčiuoju ir bendraujate jūs atsakingas už saugumą kelyje;

32.3. informacija kurčiųjų bendruomenėje vėluoja;

32.4. kurčiųjų regos laukas platesnis nei girdinčiųjų;

32.5. kurtieji daug ką perklausia, pasitiktina, pakartoja;

32.6. girdintiesiems reikia išsiaiškinti ar teisingai kurčiasis suprato informaciją.

V SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

33. Kodekso vykdymo priežiūrą atlieka etikos komisija, susidedanti iš trijų pedagogų, išrinktų mokytojų tarybos posėdyje balsų dauguma.

34. Už pedagogų etikos pažeidimus pedagogas svarstomas etikos komisijoje ir, atsižvelgiant į pažeidimo sunkumą, taikomos moralinio poveikio priemonės (pastaba, įspėjimas, siūlymas direktoriui taikyti drausmines nuobaudas ir kt.).

35. Etikos komisijos sprendimai yra rekomendacinio pobūdžio priimančios sprendimus dėl darbo sutarties pratęsimo, skyrimo į aukštesnes pareigas, atestuojant aukštesnei kvalifikacinei kategorijai bei kitais atvejais.

36. Priimtas Kodeksas skelbiamas Centro intranete.

37. Laikytis Kodekso reikalavimų – asmeninis pedagogo, siekiančio tinkamai ir kokybiškai atlikti savo pareigas, didinti profesijos prestižą ir pasitikėjimą šalies švietimo sistema, įsipareigojimas ir garbės reikalas, o jų pažeidimas užtraukia atsakomybę, numatytą Lietuvos Respublikos švietimo įstatyme ir kituose teisės aktuose, reglamentuojančiuose pedagogų veiklą. Svarstant atsakomybę už Kodekso reikalavimų pažeidimą išnagrinėjama ir įvertinama Centro savivaldos institucijų ir direktoriaus sudarytos etikos komisijos nuomonė.

PRIESAKAI PEDAGOGUI, DIRBANČIAM SU SUTRIKUSIOS KLAUSOS VAIKAIS

Mokytojau, auklėtojau, vadovaukis Centro filosofija:

„Aš tyloj gyvenu, bet girdžiu širdimi.
Žmonės padeda man tapt pačiu savimi.“

L. Undraitis

„Mylėk savo darbą visa siela ir širdimi, o savo mokinius ir draugus – kaip pats save.
Atmink, esąs Lietuvos mokytojas.“

„Švietimo Darbas“ Nr. 9, 1926

- Atmink, kad šypsena – gera pradžia. Todėl dažniau man šypsokis.
- Žiūrėk į mane, kai kalbi.
- Atmink, kad kartais man nedrąsu pasakyti, jog nesuprantu tavęs.
- Dažniau pakartok, parodyk gestu, pirštų abėcėle, užrašyk lentoje.
- Atmink, kad man mokantis reikia daug daugiau pastangų, nei girdinčiam.
- Neversk ilgai skaityti nuo lūpų – tai mane vargina.
- Atmink, kad susikaupti ir bendrauti man trukdo garsinis bei vaizdinis triukšmas ir netinkamas apšvietimas.
- Mokyk mane įvairių gyvenimo įgūdžių.
- Padėk man išmokti bendrauti su girdinčiaisiais.
- Mokykis mano gimtosios gestų kalbos – mums bus lengviau bendrauti.

Nepamiršk :

- Jei vaikai sutinka toleranciją, jie mokosi būti kantrūs,
- Jei vaikai yra padrašinami, jie mokosi pasitikėti savimi,
- Jei vaikai yra giriami, jie mokosi vertinti,
- Jei vaikai jaučiasi priimami, jie mokosi rasti meilę pasaulyje,
- Jei vaikai gyvena saugūs, jie mokosi pasitikėti savimi ir kitais,
- Jei vaikai gyvena draugiškai, jie sužino, kad pasaulis yra puiki vieta gyventi.
- Neprarask vilties dėl jokio mokinio: stebuklai vyksta kasdien!
- Žinok, kad vienas geras mokytojas tikrai gali pakeisti pasaulį.

Prisiimk atsakomybę ne kaip privilegiją ar našta, o kaip galimybę keisti pasaulį.

Žemiau pasirašę asmenys pasirašydami patvirtina, kad susipažino su Pedagogų etikos kodeksu (toliau – Kodeksas):

Vardas, pavardė	Data	Parašai
		Susipažinimą su Kodeksu patvirtinu: _____ Parašas
		Susipažinimą su Kodeksu patvirtinu: _____ Parašas
		Susipažinimą su Kodeksu patvirtinu: _____ Parašas
		Susipažinimą su Kodeksu patvirtinu: _____ Parašas
		Susipažinimą su Kodeksu patvirtinu: _____ Parašas
		Susipažinimą su Kodeksu patvirtinu: _____ Parašas
		Susipažinimą su Kodeksu patvirtinu: _____ Parašas
		Susipažinimą su Kodeksu patvirtinu: _____ Parašas
		Susipažinimą su Kodeksu patvirtinu: _____ Parašas
		Susipažinimą su Kodeksu patvirtinu: _____ Parašas
		Susipažinimą su Kodeksu patvirtinu: _____ Parašas
		Susipažinimą su Kodeksu patvirtinu: _____ Parašas
		Susipažinimą su Kodeksu patvirtinu: _____ Parašas
		Susipažinimą su Kodeksu patvirtinu: _____ Parašas